

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 13 Czerwca v. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Nowiny Dworu, niedziela dnia 5 czerwca.

Dzisiaj rano, z okoliczności przeyscia Dunaju, dokonanego przez woyska nasze w dniu 27 maja zeszłego, i zwycięstwa w dniu tym nad nieprzyjacielem odniesionego, na podziękowanie Panu Bogu, śpiewana było uroczyste *Te Deum*, w Kaplicy pałacu Tauryckiego, w obecności N. CESARZOWY, Matki, II. CC. WW. WIELKIEGO XIĄŻĘCIA Następoy Tronu, Wielkiej Xiężny Dziedzicznej Sasko-Weymarskiej, i N. Jey Małżonka J. K. W. Wielkiego Xięcia Dziedzicznego i J. K. W. Xiężniczki Augusty, Ich Córki. Członkowie Rady Państwa, Ministrowie, Jenerałowie, Dwór, Ciało dyplomatyczne, znajdowali się na tych uroczystych modlach. (J. d. S. P.).

Sankt-Petersburg, dnia 3 czerwca.

WIADOMOŚCI OD WOYSKA DZIAŁAJĄCEGO.

Oboz pod Satunowem dnia 27 maja 1828 roku.

Z doniesień poprzednich wiadome już są przeszkody, które strzymały przeyscie woyskom naszym Dunaju, z przyczyny nadzwyczajnego rozlania tej rzeki. W kilku dniach, pomimo największych zawad, zostały ukończone roboty około postawienia grobli wpośród wód Dunaju. Wkrótce dosięgliśmy na prawym brzegu miejsca, na którem należało most oprzeć; nieprzyjaciel korzystając z czasu, użytego na te roboty, porobił na swym brzegu szanice, rozciągające się aż do bram twierdzy Isakczy, ustawił na nich działa, i okazał przedsięwzięcie opierania się naszemu przeysciu. Pozycja nieprzyjacielska była nader wygodna przez to, że Turecki brzeg Dunaju stawi w tem miejscu pasmo pagórkow zarosłami okrytych ponad brzegami wznoszących się, a stanowiących naszą granicę. Trzy baterye tureckie prosto na nas były wykierowane. Prawe skrzydło nieprzyjacielskie dotykało rzeki, otoczone było redutami, a zastłaniane jeziorami i błotami, aż do samego Dunaju rozciągającemi się, zgoła wydawało się niedostępnem. Z takiej to pozycyi trzeba było wyparować nieprzyjaciela, a żeby skutecznie przeyscie. Do spełnienia tego przeznaczone zostały dwa półki strzelców, które siadłszy w Izmaile na staki kupieckie, najęte do tego wielkiej wagi przedsięwzięcia, popłynęli w górę Dunaju, pod zastłoną oddziału naszej flotylli Dunayskiej. Z drugiej strony dwie dywizye Korpusu Jenerała Rudziewicza, ściągnione były na miejsce do przechodu przeznaczone. D. 26 CESARZ JEGOMOŚĆ przybył raczył pod wieczor do woysk, na brzegu znajdujących się, z któremi już połączyły się woyska, które siadły na statki w Izmaile.

Najjaśniejszy CESARZ JEGOMOŚĆ, wydawszy rozkazy, względem potrzebnych rozporządzeń, do wyparowania nieprzyjaciela z zajmowanej pozycyi na prawym brzegu pozycyi, raczył przybyć do obozu półków czernihowskiego i połtawskiego, gdzie odprawione zostały uroczyste modły dla uproszenia pomocy Najwyższego w tej stanowiącej godzinie. D. 27 o pierwszej z północy, CESARZ JEGOMOŚĆ raczył się już znajdować na wyniosłości, w bliskości grobli, prowadzącej do Dunaju. Wystawiona z naszej strony baterya z 24ch

dział dwunasto-funtowych, ze świtem dnia, rozpoczęła strzelanie w jednym czasie z flotyllą naszą dunayską. Turcy ze swojej strony rozwinęli ogień i działali nader uporczywie. Pomimo jednak ich usiłowań, woyska nasze siadły na płazkie statki dla przeprawy przez rzekę; Ataman Siczy Kozaków Zaporozkich, którzy dobrowolnie teraz powrócili pod Berło Rossyi, ofiarował ku temu płazkie swe statki i razem z Kozakami dopomagał przeprawie z odznaczającą się czynnością i sercem. Zmierzając ku tureckiemu brzegowi, woyska nasze, z jednej strony wystawione były na mocny ogień nieprzyjacielski, a z drugiej trzeba im było przebywać błota. Ale męstwo ich pokonało wszystkie zawady i rychło wystąpiły na prawy brzeg Dunaju. Naczelnik flotylli naszej, Kapitan iszey rangi *Panajotti*, na samym początku rozprawy został raniony, nie chciał jednak opuścić dowództwa. Około godziny 11tej przed południem, baterye nieprzyjacielskie były już w rękę naszą; chociaż jedna z nich była podminowana, a potem została wysadzona; przy czem zabito i raniono z naszej strony 30 ludzi. Ośm batalionów piechoty z kilkoma działami znajdowało się już na brzegu, a Turcy spiesznie zaczęli się cofać ku twierdzy *Isakczy*, które przedmieścia samiż zapalili. W rozprawie tej stracili oni 12 dział, 2 moździerze, i 1 jednoróg. Nasza strata w zabitych i ranionych nie przechodzi 60 ludzi; strata zaś przez Turków poniesianajnie jest nam jeszcze wiadoma.

W taki sposób dokonane zostało świetne przeyscie Dunaju, pod ogniem nawet dział nieprzyjacielskich. Teraz uprzątnione już zostały wszystkie przeszkody do postawienia mostu, który za dwa albo trzy dni będzie ukończony.

CESARZ JEGOMOŚĆ raczył najłaskawiey mianować Atamana Siczy Kozaków Zaporozkich Półkownikiem i Kawalerem orderu *s. Jerzego* 4tej klasy, i nadto przeznaczył mu 10 znaków dystynkcji orderu woyskowego dla rozdania kozakom, którzy się pod jego dowództwem odznaczyli.

D. 26 wieczorem, 4ch kozaków Dońskich, przeprawiwszy się na łódkach przez Dunaj, opatrzyli najdogodniejsze miejsca do wysadzenia woysk, i przenocowali na brzegu nieprzyjacielskim. CESARZ JEGOMOŚĆ w nagrodę tak walecznego ich czynu, najłaskawiey udarować ich raczył znakami dystynkcji Orderu Woyskowego, rozkazując przynieść ich do Gwardyi.

Teraz woyska nasze zajmują opuszczoną przez nieprzyjaciela pozycyą i pracują około dokończenia i zastonienia postawionego na Dunaju mostu. (Ruski Inwalid.)

Najwyższy Reskrypt do P. Dowódcy woysk odwodowych, Jenerała Porucznika, Hrabiego Wittta.

Hrabio Janie Osipowiczu! W czasie przejazdu Miego do Armii, dostrzegłem z zadowoleniem, odznaczający się porządek i urządzenie ruchomego magazynu, przeznaczonego dla dostawienia żywności do woysk działających za granicą. Poruczywszy pieczy waszey, tak urządzenie tego magazynu, jako i zbieranie z gubernii zapasu żywności, przyjemną Mi jest za gorliwość i czynność, przez WPana w tej ważney rzeczy oka-

zaną, oświadczyć W Panu rzetelne Moje przyznanie. Również oświadczam W Panu zupełne Moje zadowolenie za odznaczający się stan we wszystkich względach wojsk W Panu powierzonych 3go Korpusu Odwodowego Kawalerii, Bułgarskiej ułańskiej Dywizji i w ogólności całego wojskowego osiedlenia Chersońskiego, z czego podczas przeglądu Mego dostatecznie zostałem zadowolony.

Zostaję ku W Panu zawsze przychylnym.

Na autentyku własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano :

N I K O Ł A X.

Wesości Kazasi pod Brailowem d. 13 maja 1828 roku.

(z Gazety Senackiej).

Przez Najwyższe Ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu wydane:

Dnia 16 maja. Na zaświadczenie Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzowicza, o służbie gorliwością odznaczający się, zostający przy Jego Wysokości Urzędnik rangi 7mej klasy *Fowicki*, nayłaskawiey podniesiony do rangi 6tej klasy.

D. 17 maja, Podskarbi Senatu, radca stanu, *Jaszczenko*, Nayłaskawiey przeznaczony na członka departamentu udziałów.

Ober-audytor korpusu dróg komunikacyi, rangi 6tej klasy, *Bohomotow*, nayłaskawiey podniesiony do rangi 5tej Klasy.

— Przez Najwyższy ukaz J. C. M. do Kollegium Państwa, d. 21 kwietnia, Postem Nadzwyczajnym i Ministrem Pełnomocnym przy Dworze N. K. J. Wirtemberskiego, mianowany Rzeczywisty Radca Stanu *Obrjezkow*, a przez Ukaz do tegoż Kollegium pod 25 kwietnia, radca stanu Baron *Szilling fon-Kantszat*, podniesiony na rzeczywistego radcę stanu.

— Nayłaskawiey mianowani Kawalerami orderów: Urzędnicy Pocztamtu S. Petersburskiego: cenzor radca stanu *Cirlein*, s. *Włodzimierza* 3ciej klasy; radcy honorowi: *Nikołaj Trefurt*, *Piotr Szter*, s. 5ciej klasy; a radcy stanu: cenzor *Jan Bielajew* i *Krystyan Szlegel*, udarowani brylantowanymi znakami orderu s. *Anny* 2giej Klasy.

— D. 11 kwietnia Radca Stanu Baron *Saken*, w nagrodę gorliwością odznaczający się służby, i prac szczególnych z okoliczności zawierania konwencyi handlowey między Cesarstwem Rossyjskim a Królestwami Szwedzkim i Norwęzkim, mianowany Kawalerem orderu s. *Włodzimierza* 3ciej klasy.

D. 16 kwietnia. Leib-medyk, jenerał-sztabsdoktor części cywilney, rzeczywisty radca stanu *Heman*, w nagrodę gorliwej służby mianowany Kawalerem orderu s. *Włodzimierza* 3ciej klasy.

Tegoż orderu kawalerem nayłaskawiey mianowany: Rektor Akademii Kunsztów rzeczywisty radca stanu *Martos*; a s. *Anny* 2giej klasy: dyrektor szkół gubernii orłowskiej radca stanu *Arsenjew*; radcy kollegialni: professor zwyczajny uniwersytetu S. Petersburskiego *Tolmaczew*; bibliotekarz Cesarskiej biblioteki publiczney *Kryłow*; radcy dworu: rektor uniwersytetu charkowskiego *Kroneberg*, dozorca honorowy szkoły saranskiej *Nieczajew* i dyrektor szkół gubernii jarosławskiej radca honorowy *Abaturów*; a radca honorowy: rektor uniwersytetu moskiewskiego *Dwihubski*; dyrektor instytutu medycznego i klinicznego przy tymże uniwersytecie, professor zwyczajny *Mudrow*, były professor zwyczajny tegoż uniwersytetu *Szlegel*; i bibliotekarz Cesarskiej Biblioteki Publiczney radca stanu *Gniedicz* oraz radca dworu *Wasilewski*, udarowani brylantowanymi znakami tegoż orderu i klasy.

F R A N C Y A.

Paryż dnia 2 czerwe.

(Journal de St. Petersbourg).

D. 30, izba deputowanych zajmowała się rozprawą względem prawa o druku. Minister

spraw duchownych i minister sprawiedliwości głos zabierali; PP. *Benjamin Constant* i *Euzebijusz Salverte* wotowali za odrzuceniem, a *P. Agier* za przyjęciem projektu do prawa.

— Naysmutniejsze nowiny rozchodzą się o mieście *Oporto*.

— Listy z Hayti, pod d. 12 kwietnia, donoszą, że zupełna spokojność tam panowała. Pożyczka 37,500,000 fr. ofiarowana lub zaciągnięta przez *P. Hendricks* nie będzie zaratyfikowana. Zdaje się, że rząd trzymać się w tém będzie planu ogólnego liberacyi, proponowanego przez *P. Lafitte*.

— Dywizya morska, która wyszła z portu Tulouńskiego, złożona z okrętów *Scypion* i *Wrocław*, z dwóch fregat i dwóch brygów, zostaje pod rozkazami barona *Bougainville*, syna sławnego żeglarza tegoż nazwiska.

— Dnia 3 —

(z Gazety Warszawskiej).

Jedna z Gazet wychodzących w *Marsylii* donosi, iż tam p. 29 z. m. odebrano przez telegraf rozkaz, aby statki przewozowe w liczbie 32 najęte na rzecz rządu, posłano ztamąd w przeciagu trzech dni do *Tulonu*. Taż Gazeta dodaje, iż w *Marsylii* mówią powszechnie, że 50,000 wojska obozować będzie w Departamencie *Var*. Bryg *le Lancier* wypłynął d. 27 maja z *Tulonu*, jak się zdaje, dla eskortowania owych statków przewozowych. W porcie *Rocheport* czynią się wielkie uzbrajania, i wymagają zaciągu znaczney liczby marytków. Z *Bordeaux* piszą, iż tam nawet marytków żonatych i mających dzieci zaciągają do służby morskiej; gdyż liczba nieżonatych nie jest dostateczną.

Według listów z *Tunetu* pod d. 1 kwietnia Konsulowie Angielski i Francuzki żądać mieli od tamecznego Deja oświadczenia: jak myśli postąpić w przypadku wojny z Sułtanem? Na co odpowiedział, iż zostanie neutralnym.

Gazeta *Lugduniska*, *le Precurseur*, pisze, iż odebrała z *Turyngu* następujące wiadomości: „Od kilku dni słyhać tu głośno o przymierzu zaczepnym i odpornym między Dworem naszym (*Sardyńskim*), a N. Cesarzem Austryackim. W skutku tego traktatu warownie *Alexandryi* i *Bramante*, w *Sabaudyi*, otrzymają osadę Austryacką. Rozmaite są wieści opowiadach i warunkach tego traktatu.”

A N G L I A.

Londyn dnia 31 maja.

(Journal de St. Petersbourg).

Arceybiskup *Canterbury* i Xiążę *Wellington*, mieli d. 29 wysłuchanie u Króla.

Z nazwisk osób, naradzających się codziennie z Xięciem *Wellingtonem*, można wnosić, jaka klasa ludzi stanu będzie miała wpływ na kierunek interesów. sato hrabiowie: *Bathurst* i *Aberdeen*, lordowie, *Melville*, *Ellenborough*, *Maryborough*, *Townshend*, *Westmoreland*, *Sir G. Murray* i *PP. Peel* i *Calcraft*.

— Dowiadujemy się, iż to nie jest prawdą, że hrabia *Capodistrias* oddał Jenerała *Church*; to tylko prawda, że nasz spóźniomek, szukając dymissy wiele miał trudności, aby przekonał prezydenta, że jego usługi osobiste nie mogą już więcej być przydatnymi dla Grecyi, i że obrona, jako też wybawienie kraju, powinny być całkiem zostawione trzem Mocarstwom sprzymierzonym, a szczególniej stanowczym środkiem Rossyi.

— Gazeta *Times* pod d. 27 zawiera artykuł następujący: „Dowiadujemy się z pewnego źródła, że margrabia *Palmella*, otrzymawszy urządowie postanowienie zwołania Kortezów, podał do hrabiego *Dudley* d. 25 notę, w której oświadcza, że nie może dłużej mieć żadnych stosunków z teraźniejszym rządem Lizbońskim, bez pogwałcenia przysięgi wykonanej dla *Don Pedro*, jego prawych następców i ustawy konstytucyjney, i że niezwłocznie doniesie Cesarzowi o swoim postępowaniu teraźniejszym, prosząc razem o jego rozkazy w tej nadzwyczajney okoliczności. PP. *Labayana* i *Renzen-de* pełnomocni ministrowie Brezylijscy w Londynie

Wiedniu, podali do narodu portugalskiego protesta-
cyą w teyże myśli, jak ogłosili w dziennikach londyń-
skich.

— Gdy minister Brezyljski zapytał mar-
grabiego *Palmella*, czy się uważa za reprezentan-
ta *Don Miguela*, (przypadek, w którymby nie mógł
mieć z nim żadnego stosunku dyplomatycznego),
margrabia mu odpowiedział, że postać do Lizbony
prosbą o uwolnienie od obowiązków, jak tylko o-
trzymał postanowienie zwołania Kertezów w *La-
mega*.

— Statek *Galatea*, przybył d. 22 do *Ports-
mouth* przywiózł wiadomości z Malty, dochodzące
do d. 4. Eskadra rossyjska, która czekała na po-
słanie sześciu okrętów liniowych, już była popły-
nęła na Archipelag. Statek *Ocean*, z banderą P. E.
Codrington, i dwie bombardy angielskie, stały je-
szcze przed Malta. Admirał *Rigny* znajdował
się w Smyrnie. *Warspite* z kilku statkami fran-
cuzkimi krążył przed Nawarynem, i miał ruszyć
wkrótce do Eginu, dla zkomunikowania się z
hrabią *Capodistrias*. *Glasgow* i *Dryada* stały pod
Alexandryą; pierwszy z tych statków powraca do
Anglii, a na jego miejscu użytą będzie fregata
Blonde. *Izys*, pod dowództwem kapitana T. *Stai-
nes* była jeszcze w Karabuzie zajęta ściganiem
korsarzy. Powiadają, że *Galatea* ma przewieźć
do Petersburga lorda *Heytesbury* (Pana W. *A Co-
urt*) nowego naszego posła przy N. Cesarzu Ros-
syi.

— Słychać, że P. E. *Codrington* powraca do
Anglii z żądaniem, aby jego postępek pod Naw-
arynem był roztrząsiony przez radę wojenną; na-
stępca jego mianą P. J. *Gore* lub P. *Malcolm*.

— Gazeta *Times* ciągle powstaje na przy-
wileje kompanii wschodnio-indyjskiej. „Wol-
ność handlu, zaprowadzenia i posiadanie własności
na ziemi indyjskiej, wyraża ta gazeta są praw-
mi, o które głośno i dzielnie upomną się w par-
lamente lub gdzieindziej, zapewne daleko jeszcze
przed r. 1833, w którym, ustaje przywilej kom-
panii, i zdaje się nam, że żaden minister nie he-
dzie miał, ani tej śmiałości, ani tej nieuwagi, iżby
proponował znowu ofiarę na rzecz kompanii ta-
kie, jakie dla niej uczyniono w parlamencie.”

— Podług doniesień z Jamajki pod d. 11
kwietnia, P. *Hurtado*, poseł kolumbijski przy
dworze Londyńskim, powracający do oyczyzny, był
aresztowany w przejeździe przez Jamaykę, na
żądanie swojego wierzyciela; ale sędzia, stosując
się do zasad prawa narodów, uznał go nietykalnym
dla tytułu dyplomatycznego, i wolność mu przy-
wrócił.

— Lord *Forester* i admirał W. *Domett* ze-
szli z tego świata. pierwszy w Londynie, a drugi
w *Dorsetshire*.

— Dnia 2 czerwca. —

(z Gazety Warszawskiej.)

Król Jmć wyjechał do *Windsor*, i znajdować
się będzie jutro na wyścigach konnych w *Ascot*.
Tutejsza Gazeta *Goniec* pisze, iż Lord *Dou-
glas*, który już dawniej był umieszczony w wy-
dziale spraw zagranicznych, i towarzyszył Xią-
żęciu *Wellingtonowi* w podróży do *Petersbur-
ga*, otrzymał urząd Podsekretarza Stanu w tym-
że wydziale, a Pan *Vesey Fitzgerald*, który ma
jutro wrócić z Irlandyi, będzie Prezesem wydzia-
łu handlowego.

Gazety Angielskie czynią rozmaite uwagi nad
ostatnią zmianą Ministrów. Wszystkie zgadzają
się w tém, iż przyczyna jey była ważniejsza od
tey, którą z początku rozgłoszono, to jest, ja-
koby Pan *Huskisson*, podczas obrad względem przy-
wileju miasteczka *East-Retford*, był innego zda-
nia, niż Pan *Peel*, Minister spraw wewnętrz-
nych.

Coraz bardziej rozchodzi się pogłoska, iż
Xiążę *Klarencey* złoży stopień Wielkiego Admi-
rała. Ci, którzy tey pragną, udali się do leka-
rza wspomnianego Xiążęcia, aby mu przełożył,
iż zbyteczna czynność może być szkodliwą zdro-
wiu jego.

Wiść o odwołaniu Admirała *Codringtona*
z morza Śródziemnego, jest bezzasadną.

Odebrane tu listy z *Paryża* donoszą, iż go-
niec z *Korfu* przywiózł tamecznemu Posłowi na-
szemu wiadomość, że okręty Angielskie trzyma-
ją port *Alexandryi* (w Egipcie) w zamknięciu.
Basza czyni tak tam, jako też w *Kairze*, wiel-
kie przysposobienia do obrony. Zamknięcie *Ale-
xandryi* nastąpiło za porozumieniem się z rządem
Francuzkim.

Podpułkownik *Miller* wynalazł bombę, któ-
ra za stąpieniem na nią pęka, i do obrony
twierdz może być bardzo użyteczną.

W stronie południowej Szkoicy, dało się dnia
20 z. m. uczuć trzęsienie ziemi. Naybardziej poc-
zuli je robotnicy w kopalniach.

Nadeszły tu listy urzędowe od Pana *Lamb*
z *Lizbony* i Lorda *Granville* z *Paryża*. Słychać,
iż wspomniony Lord zostanie odwołanym, a na-
stępca jego będzie Lord *Cowley*, Poseł nasz przy
Dworze Wiedeńskim. — Dnia 21 z. m. otrzymano
w *Lizbonie* wiadomości o wypadkach w *Opor-
to* do dnia 18 maja. Infantka, która była Re-
jentką, mocno zachorowała. Doniesienie, iż Pan
Lamb uznał już tymczasowy rząd w *Oporto*, zda-
je się być zawczesnym. Dnia 22 maja ogłoszo-
no w *Lizbonie* zamknięcie portu *Oporto*, i tym
celem wysłano z *Lizbony* korwetę i szoner; lecz
korweta wypluwając wpadła na piasek.

List z *Bahia* pod dniem 31 marca donosi,
iż okręt liniowy Brezyljski *Don Pedro*, opatrzo-
ny w żywność na 70 dni, otrzymał rozkaz wy-
płynienia dnia 1 kwietnia z zapieczętowanemi li-
stami. Mniemano, iż jest przeznaczony do *Lizbony*.

PORTUGALIA.

Lizbona d. 18 maja.

(Journal de St. Petersbourg.)

Pogłoska, jakoby powstanie wybuchnęło d.
9 lub 10 w *Oporto*, jest bezzasadną; rozgłoszono
tylko w d. 15, że ministrowie zagraniczni posta-
nowili uchylić się od swych obowiązków, co bar-
dzo zachęciło konstytucjonistów. *Candido-Jose-
Xavier* hrabia *Cuncha*, ex-minister wojny, i
wszystkie osoby znakomite, które nie chciały
podpisać adresu do *Don Miguela*, odebrały, jak
słychać, rozkaz wyniesienia się z kraju.

NIDERLANDY.

Bruksella dnia 1 czerwca.

(Journal de St. Petersbourg.)

Kommissya, mianowana do roztrząśnienia pa-
miętników, służących do ułożenia historii naro-
dowej, ukończyła swoje prace, i wkrótce złoży
raport Królowi Jmci.

— Donoszą z Gandawy, że pożyczka 300 ty-
sięcy flor., otworzona dla prowincyi Flandryi-
Wschodniej, celem podjęcia kosztów na sadzaw-
kę, która mają wykopać w Gandawie, na wodę z
kanału *Terneuzen*, została skuteczną w prze-
ciągu dwóch godzin.

— Czytamy w gazecie *Utrechckiej* następny
list, pisany z *Curaçao* pod d. 3 kwietnia:

„Admirał hiszpański *Laborde* zostawał tu od
d. 15 lutego do d. 7 marca. Kiedy zawiązał ze swo-
ją eskadrą, emigranci hiszpańscy tu się znajdujący,
wołali: „Biedni Kolumbiyczkowie, już po
was.” Flota jednak hiszpańska dotąd jeszcze nie
nie przedsięwzięta przeciwko Kolumbii, chociaż
admirał *Laborde* potrafił, za pomocą małego stat-
ku, przesać pieniądze i amunicję naczelnikowi
Cisneros w Kolumbii. Hiszpański ten partyzant
zostaje teraz na czele bandy w głębi kraju, i lubo w
ucieczkę wprawiony był przez Kolumbiyczków,
ma jednak wielką liczbę stronników, i wiele złe-
go może wyrządzić Rzeczypospolitey. Wszystko
jeszcze w nieładzie jest w Kolumbii, a zgoda do-
tąd nieustalona. Woyskowi chcą ogłosić Boliwa-
ra dyktatorem, a ludzie, dobrze myślący, sprzeci-
wiają się temu.”

— Donoszą z *Paramaribo*, pod d. 31 marca:
„Z początkiem r. 1828, zawiązało się towarzystwo,
mające na celu dopomaganie potrzebnym i osobom

(*)

mniey dostatnim, sprzyjanie cywilizacyi, moralności i przemysłu, i wspieranie wdów i sierot. Nazwisko ma *Towarzystwa dobroczynności w Surinam*, Fundatorami są trzydziestu mieszkańców tej kolonii, albo powiększey części w niej urodzonych."

— W Anglii potrafięno wysnuwać nitkę złotą, nieskończenie cieńszą od włosa, tak, iż prawie gołym okiem nie może być dojrzaną, ale za pomocą szkła powiększającego. Blaszkę złotą puszczają teraz tak lekkie, że się unoszą w powietrzu, *Dr. Lewis*, w dziele swoim: *Philosophical commerce of the arts* twierdzi, że można gran złotą wyciągnąć w drocik na 30,000 stóp długi; co może dać wyobrażenie o ciągłości i spójności złota.

W Ł O C H Y.

Dnia 24 maja.

Xiąże *Fryderyk* Duński pożegnał d. 15 Ojca s. Dnia 16 J. K. W. zaprosił do siebie na obiad wszystkich artystów duńskich, i zamówił u każdego jakąś robotę; nazajutrz wyjechał z Rzymu, powracając przez Ankonę do Genewy. (*J. d. S. P.*)

T U R C Y A.

Stambuł d. 19 maja.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Dnia 16 b. m. wywieszono tu chorągiew Proroka.

Baron *Ottensfels*, Internuncyusz Austriacki, myśli udać się na 6 tygodni do wód w *Brussa*; zastępować go ma Pan *Hussar*, przez czas niebytności.

Widać już ślady rokoshu w wojsku Tureckim, i zapomnieni prawie Janczarowie znowu się pokazują. Kilkaset ludzi tej groźney milicyi wcisnęło się niedawno do stolicy, i przy pomocy licznego strannictwa, chciało zrobić kontrrewolucyę. Dowiedziawszy się policya o tym spisku, który zwycięzcy, pociągnął za sobą uwięzienie wielu osób. Spiskowi godził na życie W. Sułtana, i chcieli uskutecznić swój zamiśl podczas uczty, którą kapitan Basza dał dla Sułtana na wyspie *Halki*.

Mufti i *Hussein* Basza, popadli w niełaszkę u Sułtana; pierwszy z powodu niesprzyjania nowemu systematowi, a drugi z powodu obawy o obronę kraju; pierwszy został już zrzucony z urzędu, a następcą jego jest *Jassin Zade*. Podobnego losu doznałby także *Hussein* Basza, który się wzbraniał udać do wojska i chciał przyjąć dowództwo pod warunkiem działania wspólnie z wyznaczoną kommissyą, gdyby nie okazał wielkiego przywiązania do nowych urzędzeń. Był jednak tak nieprzezornym, iż na odprawionej radzie oświadczył, że objąwszy dowództwo, nie może się spodziewać takiej pomyślności, jak inny Muzułman, gdyż znacznie się przyłożył do wytopienia janczarów, i dla tego najmnieysza klęska zrzuciłaby jego zgubę. W. Sułtan, który chciałby zagrzebać w niepamięci wszystko, co ów czas przypomina, miał okazać wielkie nieukontentowanie z tego oświadczenia.

Od granic tureckich 21 maja.

W *Eginie* miano odebrać wiadomość, iż Turcy ośmieleni pomyslną wyprawą do wyspy *Scio*, mają zamiar wylądować na wyspę *Samos*. Rząd grecki użył natychmiast środków, celem wystania dostateczney potęgi morskiej dla zastonienia tej wyspy.

List ze *Smyrny* pod d. 4 maja wyraża: „Od dwóch tygodni nie mamy tu wiadomości z Archi-

pelagu; kilka okrętów wojennych Francuzkich, użytych do zastony okrętów, kupieckich popłynęło stąd niedawno do *Korsu*. Zapewnienie, które tuteyszy Konsul Niderlandzki otrzymał ze *Stambułu*, iż wszyscy Chrześcianie w *Smyrnie* mogą bez przerwy trudnić się swojemi czynnościami, powiększyło interessa handlowe, ile, że Basza troskliwie stara się o utrzymanie spokojności i porządku. Chrześcianie tuteysi, dali znaczne podarunki Baszy dla okazania wdzięczności swojej. List Jenerała *Guilleminot*, pisany z *Korsu* do Admirala *de Rigny*, może objaśnić Portę o prawdziwem jej położeniu, i skłonić ją do przyjęcia traktatu z d. 6 lipca, aby sobie oszczędzić więcej ofiar, niż tenże traktat poniey wymaga.

W *Bosnii* nałożono podatek wojenny na wszystkich Muzułmanów i Rajasów, po 200 piastarów od każdej familii. Nad rzeką *Drina*, która Bośnią oddziela od Serwii, stoi 10,000 wojska Turckiego; powszechnie bowiem słyhać w Bośnii, iż Xiąże *Milosz*, rządca Serwii, zamysla powstać przeciw Portcie. Twierdze *Wiedyn*, *Nikopol*, *Sylistrya*, *Ruszekuk* i *Tuleza*, leżące na prawym brzegu *Dunaju*, zostały opatrzone ze *Stambułu* we wszystkie potrzeby, również *Szabacz*, *Semendrya* i *Orsowa* w Serwii.

— *Dnia 22* —

Słyhać, iż wszystkie okręty wojenne *Mocarstw* sprzymierzonych, znajdujące się na morzu *Lewantkiem*, zgromadzą się przed *Navarynem* w celu działania pod dowództwem Vice-Admirala *Godringtona*, i w razie potrzeby, zmuszenia *Ibrahim* Baszy do oddalenia się z *Morei*.

Donoszą z *Zante*, iż okręty *Mocarstw* sprzymierzonych, blokujące twierdze *Messenkie*, zatrzymały korwetę egipską, która wiozła jeńców greckich do *Alexandryi*. Grecy oblegają ciągle *Anatolico*. Zaany dowódca grecki *Tsavella* przybył z kilkuset żołnierzami do przylądka *Papa*, z kąd uda się ku *Anatolico*, dla wzmożenia wojska oblegającego.

Gazeta Goniec Smyrneński donosi z *Syra* pod dniem 20 kwietnia, co następuje: „Dalsze istnienie Grecyi zawisto teraz od oswobodzenia *Morei*; co starano się uskutecznić przez układy z *Mehemetem Alim* i *Ibrahimem* Baszą. Obiedwie podróże Majora *Crawdock* do *Alexandryi*, i Pana *Fr. Adams* do *Modonu*, były bezskuteczne. Opowiadają następujące szczegóły o widzeniu się Pana *Adams* z *Ibrahimem*: Jenerał *Adams*, czyli sam niedobrze uwiadomiony, czyli też dla popisania się, doniósł *Ibrahimowi*, iż Porta kazała stracić *Neggip Effendego*, który przy niej sprawował interessa *Mehemeta-Alego*. Lecz *Ibrahim* tegoż samego dnia odebrał rozmaite listy od *Neggip Effendego*, które były późniejszey daty od dnia, kiedy stracenie jego nastąpić miało. Xiąże egipski zaczął śmiać się, i zwrócił rozmowę na inny przedmiot. Między zarzutami, jakie czyniono mu, nie zapomniano o bitwie *Navaryńskiej*; chciał on także wspomnieć o zawartém przed tą bitwą zawieszeniu broni; lecz jedna z osób będących w orszaku jenerała, przerwała mu nagle mowę tą uwagą, iż to jest rzecz odrębna, i że nikt nie ma ochoty o niej mówić. Odpowiedział *Ibrahim*, iż skoro się na to zgodzono, aby nie słyhać zasad innych zdaje się więc niepotrzebną rzeczą, aby tak długą drogę obierał, i swoje także oświadczał. Tym sposobem skończyło się całe widzenie się na kilku komplementach, i nie wysłuchawszy jeden drugiego, pożegnali się.”

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Buchariski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarzni Redakcyi.

Insze, bielizna i obuwie naynowszey mody, wszelkie naczynia, liberya, rzędy na konie i t. p.

Alexiejewa i Komp. dołożą wszelkiego starania w kontynuowaniu podawnemu dostawiania zapisywanych rzeczy, do wskazanych miast albo miasteczek, z należytą akuratnością i prędkością, za pomierną cenę, którą widzieć będzie można z preis kurantu, który Panom zaszczytającym poleceniami niezwłocznie przesłany będzie z żądanemi rzeczami.

S. Petersburska Kupcowa Akrafienia Alexiejewa.

Wolno drukować Policmeyster Chrzęstowski.

z Niżey podpisany od dzieciunych lat swoich będąc zajęty Monarszą woyskową służbą; gdy nie był w stanie pobierać intrat na swą schedę wypadających z domu po Rodzicielskiego w mieście Wilnie na Zaręczu pod N. 555 położonego, a od zayścia śmierci matki mojej Domiceli Szulcowey, przez me rodzeństwo: Dionizego Szulca brata, Helenę z Szulcow Romanowskę Regentową i Katarzynę z Szulcow Sawickę b. Prezydentową Ziem. Wilenską siostry, w assistencyi ich mężów utrzymywanego; i gdy rzeczony rodzeństwo dochod ze schedy mojej pobierany obróciło na swój użytek, a nadto potworzyło różne napastne stosunki i pretensye celem pokwietowania się; przezco za przybyciem do Wilna naraziło mię do rozwinięcia Processu w Sądzie Ziem. Wileń., jakowy na wyroku przeznaczającym Komportacją zastanowiony; i z tém razem gdy dostrzegam iż ś. p. matka nasza, nie mogąc obciążać długami domu po zeszyłym oycu naszym pozostałego, za zgodzeniem się wyżej rzeczony rodzeństwa wydała oblig. WW. Gołembiewskim na R. S. 500. Przeto jako ponienione moje siostry, podług Praw Krajowych, nie więcej jak czwartą część, a brat równą ze mną schedę otrzymać powinni, i z tych sched dług przez matkę zaciągnięty opłacić są obowiązani bez naruszenia mojej własności. Na upewnienie, aby schedy domu rzeczony rodzeństwa mogły wystarczyć na satysfakcyą dla mnie za nie wolne zatrzymanie intrat ze schedy mojej wypadających, niniejszym przed Powszechnością awizuję z tym ostrzeżeniem, że jeśli by moje rodzeństwo w celu zafatwienia długow, tak przez zeszyłą matkę jako i przez się poczynionych, lub w zamiarze uczynienia z sobą podziału, albo w ostatku z wyroku sądowego mogącego przeznaczyć taxę exdywizyi, wystawiło ony dom na sprzedaż przez licytacyą czy jakkolwiek: ja do zalicytowania zostaję naybliższym jako równy z mym rodzeństwem aktor, mający w tym domu swą schedę czystą od długow, a co więcej poszukujący na tymże rodzeństwie, a pryncypalnie bracie Dionizym i siostrze Romanowskiej wybranych przez lat cztery ze schedy mojej intrat; i gdyby w razie takowego wydarzenia było mnie zawiadomiono, oraz żeby sprzedaż onego domu czy podział bez wiedzy mojej nie nastąpiły, poświadczam, iż wkrótce odprawuję się do Galickiego piechotnego pułku Moskiewskiej Gubernii w powiatowym mieście Ruzie kwaterującego; i do tego iżby nikt do ostateczney rozprawy pomienionemu rodzeństwu na rzeczony ich schedy żadnych pożyczek nie czynił ani w żadne układy o też schedy nie wchodził, gdyż w przeciwnym zdarzeniu stratę jaką poniesie, własney swey

winie przypisać będzie powinien. 1828 roku junii 10 dnia.

Odstawny Woysk Rossyyskich Major Józef Szulc.

Pozwolo drukować. Wilno d. 10 czerwca 1828 r. Cenzor Kollegialny Assesor Ignacy Szydłowski.

3 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki niniejszem ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą Magistraturze i przeterminowany nieruchomy majątek Witebskiego powiatu obywatela Felixa Chrystoforowicza Ciechanowieckiego, w którym podług ostatney rewizyi liczy się we wsiach Chotiewiczach 15, Wystawkach 14, Summach 8 i Zarubniewie 6, w ogóle 43 dusz płci męskiej, z ziemią do nich należącą i wszelkiem zabudowaniem. Terminy do targow naznaczone będą we 4 miesiące, od ostatniego wydrukowania tego w gazetach obu stolic i w Kur. Lit.; w jakie zaś mianowicie dni, otém ogłoszono będzie osobno w tychże gazetach.

Buhhalter Taranczuk.

3 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki niniejszem ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, przeterminowana ewikcyą successorow Witebskiego obywatela żyda Berki Notowicza Bruka, zawierająca się w murowanym dwupiętrowym domie z attynencyami, w mieście Witebsku położonemi; terminy do targow naznaczone terażu. 1828 roku września 19, 22 i 25. dnia. Buhhalter Taranczuk.

3 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki niniejszem ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, przeterminowana ewikcyą Witebskiego kupca Teodora Borunowa, zawierająca się w murowanym dwupiętrowym domie jego, w mieście Witebsku położonym, z należącemi do niego attynencyami i ziemią. Terminy do targow naznaczone terażu. 1828 roku września 19, 22 i 25 dnia. Buhhalter Taranczuk.

3 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki niniejszem ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, przeterminowana ewikcyą Połockiej obywatelki żydówki Dworki Zytłowskiej, zawierająca się w murowanych obszernych sklepach i na nich drewnianym domie, w mieście Połocku położonemi, z należącemi do niego attynencyami. Terminy do targow naznaczone terażu. 1828 roku września 19, 22 i 25 dnia. Buhhalter Taranczuk.

3 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki niniejszem ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyą targu, przeterminowana ewikcyą Połockiego obywatela żyda Całki Zeylikowicza Golmana, zawierająca się w murowanym domie, jego, w mieście Połocku położonym, z należącemi do niego attynencyami i ziemią. Terminy do targow naznaczone terażu. 1828 roku września 19, 22 i 25 dnia. Buhhalter Taranczuk.

3 Od Witebskiej Magistratury Powszechney

ney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyę targu, przeterminowana ewikcyą Witebskiego obywatela Hirszy Urjewa, zawierająca się w murowanym trzypiętrowym domu, w mieście Witebsku położonym. Terminy do targow naznaczono terażn. 1828 roku września 19, 22 i 25 dnia. Buchhalter Taranczuk.

5 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyę targu, przeterminowana ewikcyą szlachcica Ferdynanda Grudzińskiego, zawierająca się w murowanym dwupiętrowym domu, w mieście Witebsku położonym, z oddzielną murowaną wozownią i ziemią. Terminy do targow naznaczono terażn. 1828 roku września 19, 22 i 25 dnia. Buchhalter Taranczuk.

5 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyę targu, przeterminowana ewikcyą Połockiego obywatela Saweljewa, zawierająca się w ziemi, w mieście Połocku położoney. Terminy do targow naznaczono terażn. 1828 roku września 19, 22 i 25 dnia. Buchhalter Taranczuk.

5 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyę targu, przeterminowana ewikcyą szlachcica Grzegorza Poźniaka, zawierająca się w murowanym dwupiętrowym domu i pod nim siedmiu kramami i ziemią, w mieście Witebsku położonym. Terminy do targow naznaczono terażn. 1828 roku września 19, 22 i 25 dnia. Buchhalter Taranczuk.

5 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyę targu, przeterminowana ewikcyą Witebskich kupców żydów Morducha Mejersona i Izroila Zeliksona, zawierająca się w murowaney łaźni, w mieście Witebsku położoney. Terminy do targow naznaczono terażn. 1828 roku września 19, 22 i 25 dnia. Buchhalter Taranczuk.

5 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyę targu, przeterminowana ewikcyą Witebskiego obywatela żyda Matusa Alexandrowicza Czerneryńskiego, zawierająca się w dwupiętrowym domu, z których dolne murowane a górne drewniane, z ziemią do niego należącą, w mieście Witebsku położonym. Terminy do targow naznaczono terażn. 1828 roku września 19, 22 i 25 dnia. Buchhalter Taranczuk.

5 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyę targu, przeterminowana ewikcyą Rady Honorowego Sidora Bachałowicza i braci jego, zawierająca się w murowanym dwupiętrowym domu, ze sklepami i przybudowaniami, fruktowym ogrodem i ziemią, w mieście Witebsku po-

łożonymi. Terminy do targow naznaczono terażn. 1828 roku września 19, 22 i 25 dnia.

Buchhalter Taranczuk.

5 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyę targu, przeterminowana ewikcyą Witebskiego obywatela żyda Wulfa Flozenfelda, zawierająca się w murowaney łaźni z ziemią, w mieście Witebsku położonym. Terminy do targow naznaczono terażn. 1828 roku września 19, 22 i 25 dnia. Buchhalter Taranczuk.

5 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie z publicznego przez aukcyę targu, położony w mieście Witebsku dóm drewniany z przybudowaniami, służącego w teyże Magistraturze w obowiązku Kaznaczeja, Kolligialnego Sekretarza Szawrowskiego, za naliczoną na niego sumę. Terminy do targow naznaczono terażn. 1828 roku września 19, 22 i 25 dnia. Buchhalter Taranczuk.

5 Od Mohilewskiej Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie przez aukcyę z publicznego targu oddany na ewikcyę i przeterminowany nieruchomy majątek obywateli Stanisława i Benedykta Nikolajewych synów Turowiczow, położony w Mohilewskiej gubernii w Klimowickim Pcie wsi Zaroy 12 włościańskich pćci męzkiej dusz, zapisanych do ostatniey rewizyi, z urodzonymi po niey dziećmi, ze wszelką własnością, ziemią i wszelkiem na niey zabudowaniem, oceniony w 10cioletniey proporcji 1470 rub. ass. Zyczący kupić, zechcą przybydź do tey Magistratury do targow na terminy: 1szy 17, 2gi 20, i 3ci 24 września terażn. 1828 r. Dnia 26 maja 1828 r.

Sekretarz Hołyński.

5 Od Mohilewskiej Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie przez aukcyę z publicznego targu, oddany na ewikcyę i przeterminowany nieruchomy majątek obywateli Siemiena Benedyktowa syna i żony jego Dari Iwanowey Puszkina, położony w Mohilewskiej gubernii w Klimowickim powiecie wsi Chałma 25 pćci męzkiej włościańskich dusz, zapisanych do ostatniey rewizyi, z urodzonymi po niey dziećmi, ze wszelką własnością, ziemią i wszelkiem na niey zabudowaniem, oceniony w 10cioletniey proporcji 4,500 rub. ass. Zyczący kupić, zechcą przybydź do tey Magistratury do targow na terminy: 1szy 17, 2gi 20, i 3ci 24 września terażn. 1828 roku. Dnia 26 maja 1828 r.

Sekretarz Hołyński.

2 Roku 1828 msca maja 23 dnia. Oświadczenie Imieniem W. Ewy z Byczkowskich Kupsciowey b. Porucz. Woysk Ross. zapisuje się w rzeczy takiej. Za sumę rubli srebrnych pięćset N. 500 mnie należną W. Kajetan Kupscé Porucz. Woysk Rossy. w roku 1827 wydał oblig na imie brata mojego W. Juliana Szostakowskiego Kapitana Oddziału Kommissionierskiego w służbie zostającego, z o-

płaceniem oney w roku idącym msca aprya, stało się wszakże że na takowy termin W. Szostakowski dla ściągnięcia summy, wedle przyjętego obowiązku do miasta Wilna nieprzyjechał, ani też obliżu z przelewem na osobę oświadczającą się nie przysłał, ta więc nadpraktyczna w interesie siostry opieszłość, rodzi obawę nie w tym względzie ażeby W. Szostakowski miał jakie podeyście czynić, lecz gdyby w odległą oddalony stronę, jako człowiek, życia nie skończył, a ztąd i obliż oświadczający się do obcego własnictwa nieprzeszedł, przeto W. Kupściowa postanowiła całej Publiczności donieść, że wyżey rzeczony obliż do jey własności przynależy, że onego nikt nabywać pod żadnym pozorem nie może i nie powinien, oraz że W. Kupść Poręcznik chociażby ktokolwiek z takowym obliżem do odbioru summy lub procentow przypytywał się, wydawać bez zgodzenia się oświadczający się nie jest władnym, gdyż inaczey dwókrrotnie musiałby płacić. Podpisano w protokóle Antoni Umiasłowski Regent.

Zgodno z Protokółem świadczę Onufry Makarski Grodz. vice Regent.

Wolno drukować. Wilno d. 7 czerwca 1828 roku, Cenzor Norbert Jurgiewicz.

3 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechny Opieki niniejszém ogłasza, iż w niey będzie się przedawać przez Aukeyą z publicznego targu dom ze skrzydłami P. Rady Taynego Senatora i Kawalera Hrabiego Ogńskiego, położony w mieście Wilnie na Rudnickiey ulicy pod N. 270, 253 i 254, od dnia późniejszego wydrukowania w gazetach obu stolic, we cztery miesiące, i że do tego osobno naznaczone będą uprzednie terminy. Dnia 5 czerwca 1828 roku.

Dożywotni Członek i Kawaler Kleyst.
Sekretarz Jan Solimani.

3 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięci za nieokazanie na piśmie świadectw aresztanci, a mianowicie: Bazyli Kirylenka, Filip Ananjew Zaycow, Danišo Stiepanow, Alexiey Iwanow Silenkov, Siemien Martinow Bohdanowicz, Iwan Jermołajew, i Józef Remer, którzy powiadali że są włóścianami: Kirylenka połtawskiej gubernii obywatela Herlenka, Zaycow Woroneżskiej gubernii i Ptu jaminskiej, stancyi futora Borysowa obywatela Timofieja Jakowlewa Borysowa, Stiepanow Simbirskiej gubernii Staropolskiego Ptu wsi Jahodney obywatela Kaysarowa, Silenkov Tauryckiey gubernii z miasta Karasubuzar, Pułkownika Krymskiego piechotnego półku Mateusza Alexiejewicza Braźnikowa, Bohdanowicz Kommissyoniera Brylanta, mieszkającego w Chersońskiej gubernii w mieście Nowomirgorod, Jermołajew Orłowskiej Gubernii i Ptu wsi i obywatela niepamięta, i Remer mieysca urodzenia i stanu swego niepamięta; na mocy Imiennego N a y w y ż s z e g o Ukazu 23 lutego 1823 roku uznani za włóczegow i posłani do Syberyi na zaludnienie, a ostatni Józef Remer do Mińskiej Magistratury Powszechny Opieki. Przymioty pomienionych włóczegow: Kirylenka wzrostu 2 arsz. 5 wiersz., twarzy podługowatey ciemney, nosa długiego, oczu karych, włosów na głowie, wąsach i brodzie czarnych, od urodzenia lat 35; Zaycow wzrostu 2 arsz. 4½ wiersz., twarzy okrągłej czystey, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie, wąsach i brodzie

ciemno-błąd, od urodzenia lat 40; Stiepanow wzrostu 2 arsz. 5 wiersz., twarzy okrągłej, ciemney, nosa miernego, oczu karych, włosów na głowie wąsach i brodzie ciemno-błąd, od urodzenia lat 27; Sielenkow wzrostu 2 arsz. 5 wiersz., twarzy podługowatey, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie ciemno-błąd, od urodzenia lat 25; Bohdanowicz 2 arsz. 3½ wiersz., twarzy okrągłej, nosa długiego, włosów na głowie, wąsach i brodzie ciemno-błąd, oczu szarych, od urodzenia lat 45; Jermołow wzrostu 2 arsz. 4½ wiersz., twarzy okrągławey, nosa długiego, oczu szarych, włosów na głowie ciemnych, na wąsach i brodzie światło błąd, od urodzenia lat 30; i Remer 2 arsz. 1½ wiersz., twarzy okrągławey, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie ciemno-błąd, od urodzenia lat 18; zatém jeśli pomienieni włóczegi, okażą się do kogokolwiek należącemi, aby ten w prośbie o ich powrócenie, postąpił podług istotney mocy pomienionego ukazu. Dnia 30 maja 1828 roku.

Sowietnik Fribes.

Mińskiego Gubernialnego Rządu Sekretarz
Radca Honorowy i Kawaler Felicyan Arcimowicz.
Naczelnik Stoła Zieniewicz.

2 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Dekretem Remissynym Ziemstwa Wileyskiego d. 27 februaryi terażnioyszego roku nastalym na rozdział między wierzycieli funduszu W. Stanisława Bildziukiewicza b. Assesora S. N. Z. Wileyskiego przeznaczony, załatwiając w terminie przepisany czynność pierwszemu zjazdowi właściciwą, Komportacją wszystkich Dokumentow tak na debitorze jako też jego wierzycielach z obowiązkiem złożenia onych d. 20 augusta na czteroniedzielną persystencyą do Kancellaryi Z. Wileyskiej uznał, i dopełniwszy Inwentaryą, z powodu szczupłego pomieszkania w majątności Uszy, Sądyswe do Miasta Powiatowego Wileyki przenosił, termin powtórny na rozpoczęcie Sprawy oczewistej dzień 5 8bra naznaczył. W jakowym czasie aby wszyscy kredytorowie i pretensorowie mający stosunki do Debitora Bildziukiewicza dla udowodnienia swych pretensy przed Sądem Exdywizorskim stawali pod upadkiem onych obowiązuje. Datt 1828 maja 28 dnia.

Justyn Chomski Sędzia Z. P. Wileyskiego Exdywizor.

Kajetan Koziół Podśudek Z. P. Wiley.
Michał Łapicki Pisarz Z. P. Wileyskiego Exdywizor.

Regent Marcin Bądzkiewicz.

3 W drukarni Józefa Zawadzkiego wyszło z pod prasy dzieło pod tytułem: Grammatyka języka Niemieckiego ułożona przez Alberta Lidla. Dostać można we wszstkich Księgarniach Wileńskich. Cena jednego exemplarza zł. trzy i gr. 10, z przesłaniem pocztą zł. 4 gr. 20.

Wolno drukować. Wilno 5 czerwca 1828 r. Cenzor Norbert Jurgiewicz.

2 W domie JW. Tarnowskiego Kollegialnego Sowietnika pod N. 1267 za Ostrą Bramą u instrumentmachera Johanna Turbanna znajdują się 2 mahoniowe fortepiany nowe, każdena 6 oktav Mechaniki Angielskiej do sprzedania, życzący kupić może o cenie zainformować się u rzeczzonego instrumentmachera Turbanna. Mca junii 6 dnia 1828 roku.

Johann Turbann.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

Wilno dnia 15 Czerwca v. s. 1828 roku.

О Б Ъ Я В Л Е Н І Е.

1 Омь Правления Государственнаго Заемнаго Банка объявляется, что въ ономъ продававшѣ будѣмъ заложенное имѣніе покойнаго Поручика Камеръ Юнкера Григорія Ивановича Михельсона, заеплашежь долга по займу его на 8 лѣтъ 1818 года октябрия 29 дня ас. 256,600 р. сосиоющее Вишебской Губерніи Невельскаго повѣща въ селѣ Ивановѣ съ фольваркомъ Вороповѣями съ деревнями наличныхъ ревизскихъ мужска 219, женска 238, послѣ ревизи рожденныхъ муж: 66, женска 85; Селѣ Спасѣ съ фольваркомъ Березовомъ и деревнями наличныхъ ревизскихъ муж: 265, женска 317, послѣ ревизи рожденныхъ муж: 99, женска 121; фольваркъ Дымовѣ съ деревнями наличныхъ ревизскихъ муж: 213, женска 240, послѣ ревизи рожденныхъ муж: 59, женска 68; фольваркъ Колошинъ и Лысогоръ съ деревнями наличныхъ ревизскихъ муж: 194, женска 242, послѣ ревизи рожденныхъ мужска 54, женска 58, а всего наличныхъ ревизскихъ муж: 891, женска 1067; послѣ ревизи рожденныхъ мужска 278, и женска пола 332 душъ; земли при нихъ со спосишь разнаго свойства 16,745 десятина, 158 саженой; въ шомъ числѣ пашенной 6951 десятина, 1548 саженой; сѣнокосной 652 десятины, 1593 сажени и еще Церковныхъ земель при селѣ Ивановѣ 72 десятины, 2149 саженой и при селѣ Спасѣ 60 десятины, 1784 сажени, оцѣненное со всѣми къ оному принадлежностямъ, со всѣмъ спроеіемъ, съ покышками и со скошомъ, съ землею и прочими хозяйственными угодьями по 10 лѣтней сложности годоваго дохода въ 301,592 руб., да сверхъ сего господской каменной о двухъ ешажахъ домъ въ селѣ Ивановѣ, оцѣненный съ кузницею, садомъ, винокурнею и прочимъ въ 21,651 р. Для чего назначены будущъ сроки торгамъ, по испеченіи бни недѣль омы перваго причемашанія сего объявленія.

Правитель Канцеляріи Яковъ Федоровъ.

1 Od Rządu Pożyczkowego Banku Państwa ogłasza się, iż w nim przedawać się będzie oddany na ewikcyą majątek zmarłego porucznika Kamer-Junkra Gregorza Iwanowicza Michelsona, za niepłacenie długu za pożyczką przezeń na 8 lat 1818 r. 29 paździer. 256,600 rub. ass., położony w Witebskiej gubernii Nowelskim powiecie, w majątku Iwanowie z folwarkiem Worozeyki ze wsiami, naliczonych rewizyjnych dusz płci męskiej 219, żeńskiej 238, po rewizji urodzonych męskiej 66, żeńskiej 85; w majątku Spasie z folwarkiem Beresowo i wsiami naliczonych rewizyjnych dusz płci męskiej 265, żeńskiej 317, po rewizji urodzonych męskiej 99, żeńskiej 121; w folwarku Dymowie ze wsiami naliczonych rewizyjnych dusz płci męskiej 213, żeńskiej 240, po rewizji urodzonych męskiej 59, żeńskiej 68; w folwarku Koleszynie i Lysogorze ze wsiami naliczonych rewizyjnych męskiej 194, żeńskiej 242, po rewizji urodzonych męskiej 54, żeńskiej 58, a wogóle naliczonych rewizyjnych męz. 891, żeń. 1067, po rewizji urodzonych męz. 278, żeń. 332 dusz; ziemi przy nich znajduje się różnego gatunku 16,745 dziesięcin, 158 sążni; w tей liczbie uprawney 6951 dziesięcin, 1548 sążni; sianożęci 652 dziesięcin, 1593 sążni; i jeszcze ciekiewney ziemi przy majątku Iwanowie 72 dziesięcin, 2149 sążni, i przy majątku Spasie 60 dziesięcin 1784 sążni; oceniony ze wszelkimi do niego attynencyami, ze wszelkiem zabudowaniem, z korzyściami i z bydłem, z ziemią i dalszemi gospodarczemi wygodami podług 10cioletniey proporcji rocznego dochodu 301,592 rubli, oprócz tego dworny dwópiętrowy murowany dom w majątku Iwanowie, oceniony z kuźnią, sadem, gorzelnią i t. p. 21,651 rub. Dla czego naznaczone bę-

dą terminy do targow, po upływie 6ciu tygodni od pierwszego wydrukowania tego ogłoszenia.

Zarządzający Kancellaryą Jakób Fiedorow.

1 Od Wołyńskiej Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, i oddany jej na ewikcyą przez zmarłego Zytomierskiego Obywatela żyda Faywela Srolowicza Rabinowicza i przez jego umocowanego, obywatela Faywela Hamermana 1817 roku murowany dom z przybudowanym drewnianym i 5ciu kramami, w gubernialnem mieście Zytomierzu położony, oceniony w samych niepalnych materiałach 4431 rub. 80 kop. assygn., za niepłacenie pożyczoney w Magistraturze summy z procentami złotem 3631 cz. zł., srebrem 11 rub. 56 kop. i assygn. 7339 rub. 12½ kop., będzie się przedawać nanowo w tей Magistraturze we cztery miesiące od późniejszego wydrukowania w Sanktpetersburskich gazetach tego ogłoszenia. Dnia 1 czerwca 1828 roku.

Dożywotni Członek Krynicki.

Sekretarz Kondratjew.

1 Od Wołyńskiej Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, i oddany jej na ewikcyą przez Zytomirskiego obywatela Jukela Nusimowicza Fayuszteyna i przez jego umocowanego żyda Ickę Wolkensteyna w 1814 i 1815 r. dom murowany żyda Fayuszteyna, w Zytomierzu położony, oceniony w samych niepalnych materiałach 30,000 rub. ass., za niepłacenie pożyczoney w tей Magistraturze summy z procentami złotem 168 cz. zł., sr. 1769 rub. 27½ kop. i ass. 4244 rub. 6 kop., będzie się przedawać nanowo w tей Magistraturze we cztery miesiące od późniejszego wydrukowania w St. Petersburgskich gazetach tego ogłoszenia. Dnia 1 czerwca 1828 r.

Dożywotni Członek Krynicki.

Sekretarz Kondratjew.

Za Buchhalterem Jachno.

1 Od Wołyńskiej Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, i oddany jej na ewikcyą przez Zytomierską Zydówkę Hindę Kahanowę 1817 roku murowany dom z dwoma kramami i 4ma sklepami, w gubernialnem mieście Zytomierzu położony, oceniony w niepalnych materiałach 4590 rub. srebr., za niepłacenie Magistraturze, pożyczoney przez tę Kahanowę w tей Magistraturze kapitału z procentami 11,537 rubli 16 kopiejek assygn., będzie się przedawać nanowo w tей Magistraturze we cztery miesiące od późniejszego wydrukowania w Sanktpetersburskich gazetach tego ogłoszenia. Dnia 1 czerwca 1828 r.

Dożywotni Członek Krynicki.

Sekretarz Kondratjew.

Naczelnik Stołu Gaber. Sekretarz Maszkowski.

1 Od Wołyńskiej Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, i oddany jej na ewikcyą przez Zytomirskiego obywatela żyda Zelmana Kaminara 1817 roku murowany dom z jednym

kramem i sklepami, w gubernialnym mieście Zytomierzu położony, oceniony w niepalnych materiałach 2,629 rub. 75 kop. sr.; za niepłacenie Magistraturze pożyczonego przez tego Kaminara w tej Magistraturze kapitału z procentami sr. 2027 rub. 94 kop. i ass. 34 rub 86 kop., będzie się przedawać nauowo w tej Magistraturze we cztery miesiące od późniejszego wydrukowania w Sanktpetersburskich gazetach tego ogłoszenia. Dnia 1 czerwca 1828 r.

Dożywotni Członek Krynicki.

Sekretarz Kondratjew.

Naczelnik Stołu Maszkowski.

W drukarni B. Neumana, na przeciw Kardynałii, w domu byłym Piaseckiego pod N. 111 wyszedł świeżo z druku elementarz Rosyjski, ułożony dla młodzieży polskiej. Zalety jego są następujące:

1.) Ułożony jest z wyjątków, wybranych z najnowszych pisarzy rosyjskich, czystością i jasnością języka się zalecających.

2.) W wyborze ich zwracano, jak słuszną, uwagę, tak na moralne, jak równie i na umysłowe ćwiczenie. Wszystko zaś stosowano do słabego jeszcze pojęcia dzieci.

3.) Ażeby uczący się łatwo rozumieć mogli co czytają; obok tekstu rosyjskiego umieszczone jest dosłowne prawie tłumaczenie polskie.

4.) Dla usunięcia tej nieprzyzwoitości jaka wynika z niezachowania w czytaniu prawideł iloczynowych; w każdym wyrazie rosyjskim, nad zgłoską mającą się przedłużyć w wymawianiu, położone znamie prawe.

5.) Na końcu przydany jest dość obszerny zbiór wyrazów najużywanych, ułożony porządkiem przedmiotów. Zbiór ten, oprócz pożądaney korzyści, jaka się odnosi w nauce języków, gdy dziecię przystępując do uczenia się grammatyki jakiego języka, ma już uprzednio w swej pamięci znaczny zapas zrozumiałych mu w tym języku wyrazów; może jeszcze służyć za pożyteczne codzienne ćwiczenie pamięci dzieć.

Cena egzemplarza kop. sr. 10.
Wolno drukować. Wilno dnia 12 czerwca 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

1 Niżej podpisani skutkiem Ukazow Rządzącego Senatu i Rządu Guber. Wileń. w latach 1819 8bra 16 i 1820 januar. 8, oraz późniey wyszłemi o sumowne zawinienie obligacyynemi Dokumentami zapewnione z Graffami Piotrem i Agnieszką de Strasoldo jako debitorami a JW. Janem Zienkowiezem Pułkownikiem W. Poll. z rzeczy założonego aresztu przyzwanym w Sądzie Ziem. Wileń. rozwiniawszy proceder, pod r. 1821 msca 7bra 7 dnia otrzymali Dekret Ulytymarney konwikcyi, przysądżający sumnę ogólną czer. zł. 250 z aprobatą aresztu na fundusz w ręku JW. Zienkowieza będący, jakowy Dekret dla zasłego zgonu debitorow nie mógł bydź wyexekwowany. Gdy wszakże posledniey wywiązała się potrzeba zacytowania successorów, przeto niżej podpisani przed tenże Sąd Ziem. Wileń. po JW. Alexandra Grafa de Strasoldo successora w nieletności jeszcze zostającego, a JW. Fiedora Kreytenu Sowietnika i Kawalera jako Opiekuna sądownie dodanego, oraz JW. Zienkowieza fundusz utrzymującego i podobnież zawinającego, wyniosłszy Pozew na Kadencyą Trzykrólską roku idącego 1828, w dacie dnia 17 apr. tegoż roku otrzymali dekret niestanny na JW. Alexandrze Graffie de Strasoldo i jego opiekunie, a zaś na JW. Janie Zienkowiezu Pułkowniku zadyktowali Konwikcyą nadultymarną. Po jakowym Dekrecie niżej podpisani na Kadencyą Trojecką po wzmienione osoby wyniosłszy Pozew loco peragendae executionis, zapisali znowu w Sądzie Ziem. Wileń. Aktoat. Zeby zatem Strony wiedziały o takowym procederze, niniejsze czyniąc zawiadomienie one podpisujemy. Datt 1828 Miesiąca junij 5 dnia.

Barbara Frejerowa.

Michał Gawecana.

Wolno drukować. Wilno d. 12 czerwca 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 12 czerwca r. sr. 3 r. 79½ k., czer. zł. nowy 11 r. 50 k., imperyał 37 r. 92½ kop.

Od dnia 1go nadchodzącego miesiąca lipca, zaczyna się prenumerata na drugie półrocze roku bieżącego, na gazetę Kurjera Litewskiego. Cena zwyczajna: z przestaniem pocztą rub. sr. 7, bez pocztą rub. sr. 4 kop. 50. Można też prenumerować i na Dziennik Wileński: z przestaniem pocztą rub. sr. 10, bez pocztą rub. 7 kop. sr. 50.

D O D A T E K

D O G A Z E T Y

KURYERA LITEWSKIEGO N° 71.

Wilno dnia 13 Czerwca v. s. 1828 roku.

NAYWYŻSZE UKAZY.

Do Rządzącego Senatu, 1828 roku. (W St-Petersburgu.)

Lutego 8 dnia. „Na skutek ukazu Naszego 14 listopada 1827 roku, o postanowieniu dla cancellaryynych służących, ułożoną w osobnym Komitecie Ustawę szkół dla ich dzieci, po rozpatrzeniu jej na Radzie Państwa i po utwierdzeniu przez Nas, przesyłając przy tém do Rządzącego Senatu, dla przywiedzenia do należytego działania, R o z k a z u j e m y: 1) summę potrzebną podług Ustawy, na urządzenie dziewięciu domów szkolnych, sto ośmdziesiąt tysięcy rubli, żeby Ministerium Skarbu oddało do rozporządzenia Ministerium Spraw Wewnętrznych, w ciągu roku 1828 w dwóch terminach: jedną połowę po wydaniu tej Ustawy, a drugą w miesiącu lipcu. 2) Na urządzenie miejsca dla szkół, przeznaczony w Kiszeniewie, żeby Ministerium Spraw Wewnętrznych użyło potrzebną summę z dziesięcio-procentowego kapitału, w Obwodzie Bessarabskim znajdującą się, na zakład powoznego pożytku, nie tykając summ, przeznaczonych ze skarbu dla innych dziewięciu domów szkolnych. 3) Wydanie z Podskarbstwa Państwa przeznaczonych przez Ustawę summ na utrzymanie Szkół, czynić w miesiącach styczniu i lipcu, to jest: w dwóch terminach i zawsze na pół roku z góry, poczynając od roku terażniejszego. 4) Tymże porządkiem żeby i Ministerium Spraw Wewnętrznych odliczało z dochodów Magistratur Opieki Powszechnej, a w Obwodzie Bessarabskim z dziesięcio-procentowego kapitału, summy należące z nich na osnowie Ustawy, dla corocznego utrzymania wyrażonych Szkół. i 5) Urządzić Szkoły w St-Petersburgu i w Moskwie, na zasadach w Ustawie objętych i dla tego, żeby Zarządzający Ministerium Spraw Wewnętrznych, zebrawszy potrzebne wiadomości o środkach i sposobach dogodniejszego wypełnienia tego, przedstawił swoje opinią.”

trzeba wymaga, rozszerzyć go i do dziesięciu sążni, R o z k a z u j e:

1) Przywieść do wypełnienia, upraszane w tym względzie przez nadbrzeżnych właścicieli, następane rozporządzenia:

a) Żeby ziemie biczewnika nie inaczej używane były, jak tylko na potrzeby spławu, na zrobienie przystani, na naprawę statków, odpoczynki ludzi płynących na statkach i tym podobne.

b) Urządzenie i utrzymanie biczewników włożyć na obowiązek Głównego Zarządu Dróg Kommunikacyi.

c) Prawo zaprowadzania i utrzymywania, szynkow, karczem i domów zajezdnych przy biczewnikach, zostawić obywatelom.

d) W razie uczynienia przez idących na statkach jakiegokolwiek szkody za okresem biczewnika, ubytki te powinny być przez nich wynagradzane.

e) Przeprawy przez rzekę Windawę na promach i łodziach zostawić własnością obywateli, z obowiązkiem z resztą utrzymywania ich tak, żeby one spławowi nie czyniły żadnych zawał i przeszkód.

f) Na biczewnikach pozwolić mieć obywatelom wapienne i gipsowe kopalnie, zostawiając pod dozorem Zarządu Dróg Kommunikacyi dwusążniową szerokość biczewnika w zupełnej regularności; jamy, z których w ciągu roku będzie wydobywane wapno i gips, w jesieni zakopywać, ułanków i gruzu na brzeg nie wyrzucać, wapienne zaś piece stawić nie bliżej, jak na dwadzieścia sążni od zwyczajnego stanu wody.

2) Co się tycze najmu pociągowych koni, zostawić prowadzącym spław zupełną wolność, najmowania ich za dobrowolną umową, gdzie sami zechcą, nie urządzając na to stałych stacyi i nie ustanawiając cen od Rządu, albo mieć swoje własne konie.

3) Naznaczone, na wynagrodzenie niektórych pobrzeżnych właścicieli, pięć tysięcy sześćset dziewiędziesiąt pięć rubli, dziewiędziesiąt cztery kopieyki srebrem, wydać z summ, na urządzenie windawskiej komunikacyi assygnowanych; i

4) Byłemu Kurlandzkiemu Cywilnemu Gubernatorowi Baronowi Hanowi i dalszym osobom, składającym Kommissyą dla wyznaczenia ziemi pod biczewnik windawskiej wodnej komunikacyi w gubernii Kurlandzkiej, za rychłe wypełnienie danego im poruczenia, oświadczyć **MOJE zadowolenie.**”

Dany na imie Jego Królewskiej Wysokości, Główno-zarządzającego Drogami Kommunikacyi, przeszłego lutego 13 dnia. (W St-Petersburgu.) „Rozpatrzywszy objęte w przełożeniu Waszej Królewskiej Wysokości propozycye o biczewniku rzeki Windawy w gubernii Kurlandzkiej, i zgadzając się z opinią Waszą o odcięciu tego biczewnika do szerokości trzech sążni, z tém, żeby w niektórych miejscach, gdzie po-

Objawiony Rządzącemu Senatowi 1828 roku przez
P. Zarządzającego Ministerium Spraw Wewnętrznych:

Lutego 25 dnia. Kurski Cywilny Gubernator, na odniesienie się Marszałka Chotmyżskiego powiatu, prosił P. Zarządzającego, użyć starania o pozwolenie obywatelowi tegoż powiatu, Porucznikowi *Swiszczowowi*, znajdującemu się pod sądem, wejść w służbę.

Gubernator objaśnił, że *Swiszczow* był oddany pod sąd z obowiązku assessora Chotmyżskiego Ziemskiego Sądu, przez Senatora *Miasojedawa*, rewidującego w roku 1816 gubernią kurską, za przeciwne prawu postępkę i opieszale odbywanie śledztw w sprawach pomienionego Sądu; że na examinach nie przyznał się on do niczego; oskarżyciele na przekonanie jego nie złożyli żadnych dowodów, lecz z powodu ich mnogości Izba Kryminalna postanowiła zostawić go pod moeném podeyrzeniem i później do żadnych obowiązków nie przyjmować; jakowe postanowienie potwierdzone i przez Rządzący Senat; ale, że potem już *Swiszczow* z odznaczającą się gorliwością wypełniał wszystkie dawane jemu czasowe poruczenia, i że w powszechności odznacza się przykładnym sposobem życia i znajomy jest ze sposobności do służby.

P. Zarządzający Ministerium Spraw Wewnętrznych przedstawia o tém Komitetowi PP. Ministrów i na posiedzeniu dnia 7 przeszłego miesiąca objawiono jemu, że Cesarz *Jegomości* na weyście Porucznika *Swiszczowa* do służby, *Naymiłości* weyzwała.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

O dozupłnieniu ukazu Senatu 2go czerwca 1827 roku, względem zdjecia poszukiwań podług artykułów: IV, V, i VI, *Naymiłości* wszego Manifestu 22 sierpnia 1826 roku.

Wedle ukazu *JEGO CESARSKIEY MOŚCI*, Rządzący Senat słuchali przełożenia P. Radey Taynego, Senatorsa, Zarządzającego Ministerium Sprawiedliwości i Kawalera, *Xięcia Alexego Alexiejewicza Dothorukowa*, przy którym przekładał Rządzącemu Senatowi dla powinnego wypełnienia *Naywyższe* rozkazy, objawione przez P. Prezydenta Rady Państwa: 1) W przedmiocie wydanego od Rządzącego Senatu 2 czerwca 1827 roku tłumaczenia na artykuł IV *Naymiłości* wszego Manifestu 22 sierpnia 1826 roku. 2) O wydaniu dozupłnienia do ukazu Rządzącego Senatu 2 czerwca 1827 roku, względem zdjecia poszukiwań, podług V i VI artykułów *Naymiłości* wszego Manifestu 22 sierpnia 1826 roku. Rozkazali: dla wiadomości i powinnego, podług tych *Naywyższych* *JEGO CESARSKIEY MOŚCI* rozkazów, w czém będzie wypadło, wypełnienia, przestać drukowane exemplarze ich do wszystkich PP. Ministrów, Wojennych Jenerał-Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających sprawami cywilnymi, Jenerał-Gubernatorów i Gubernatorów Cywilnych, do mieysc urzędowych, do wszystkich Rządów gubernialnych i obwodowych, do Izb i równych im mieysc uprzywilejowanych gubernij przy ukazach; a do *Nayświętszego* Rządzącego Synodu, do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentów i Powszechnych ich Zebrań przy uwiadomieniach. Lutego 8 dnia 1828 roku. (Z 1go Departamentu.)

W wspomnionych *Naywyższych* rozkazach wyrażono:

W 1) *JEGO CESARSKA MOŚĆ*, rozpatrzywszy nastaje w Radzie Państwa opinie, względem wydanego przez Rządzący Senat, 2 czerwca 1827 roku objaśnienia, na IV artykuł *Naymiłości* wszego Manifestu 22 sierpnia 1826 roku, i zważywszy, że podług literalney myśli artykułu tego, zdjecie poszukiwań, naliczeń i strat spada na takie tylko sprawy, w których one są już oznaczone i podług których tylko wypełnienie w ciągu 10 lat nie otrzymało ukończenia; następnie nie sprawy, ale same poszukiwania daley lat 10 przeciągające się, tym artykułem są darowane i zaniechane; *Naywyższe* rozkazać raczył: dla rozwiązania wątpliwości, w Rządzącym Senacie zasłęły, o istotney myśli IV artykułu Manifestu 22 sierpnia 1826 roku, objawić Rządzącemu Senatowi: 1. Ze, podług istotnych słów wspomnianego artykułu, darowane są, nie tylko poszukiwania, naliczenia i straty w rzeczach skarbowych, które nie były uzyskiwane w przeciągu lat 10 od czasu ostatecznego ich nałożenia.

2. Na téy osnowie, odbywania takich spraw, w których poszukiwanie przez Sąd lub Zwierzchność ostatecznie do dnia *Naymiłości* wszego Manifestu 22 sierpnia 1826 roku nie było oznaczoném, zgoła przecinać nie należy.

I po 3. Moc ukazu Rządzącego Senatu 2 czerwca 1827 roku zostawić jedynie na te sprawy, przywiedzione już prawnym sposobem, na osnowie tego ukazu, do zupełnego ukończenia do tego dnia, kiedy gdzie otrzymane będzie teraznieysze tłumaczenie rzeczywistej myśli IVgo artykułu Manifestu 22 sierpnia 1826 roku. Inne zaś, jeszcze nieukończone sprawy, zostawić zwyczajnemu działaniu praw, zgodnie z tém tłumaczeniem, to jest: że, podług Manifestu, przecinają się same tylko poszukiwania, naliczenia i straty, daley lat 10 przedłużające się, a nie sprawy, w których i samo poszukiwanie nie było jeszcze oznaczone. Na autentyku podpisał: Prezydent Rady Państwa *Hrabia W. Koczubey*.

25 stycznia 1828 roku.

W 2gim) *JEGO CESARSKA MOŚĆ* nastaje opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa, o wydaniu dozupłnienia do ukazu Rządzącego Senatu 2 czerwca 1827 roku, względem zdjecia poszukiwań podług V i VI artykułów *Naymiłości* wszego Manifestu 22 sierpnia 1826 roku, *Naywyższe* potwierdził raczył i rozkazał wypełnić.

Na autentyku podpisał: Prezydent Rady Państwa *Hrabia W. Koczubey*.

25 stycznia 1828 roku.

Opinia Rady Państwa.

Rada Państwa, na Powszechném Zebraniu rozpatrzywszy otrzymane z *Naywyższego* rozkazu przedstawienie Zarządzającego Ministerium sprawiedliwości, o przeyrzeniu postanowienia 1go Departamentu Rządzącego Senatu, nastaje dla dozupłnienia i objaśnienia *Naymiłości* wszego Manifestu 22 sierpnia 1826 roku, znalazła, że okoliczność, wymagająca względem niego rozstrzygnięcia, odnosi się do objaśnienia Rządzącego Senatu na V i VI artykuły wspomnianego Manifestu, zawierającego się w tém, iż, jeśli urzędnicy o swoich czynnościach, do

wydania Manifestu, przedstawiali miesięczne rachunki, to jest: kopie z ksiąg, ale dla nieukończenia poruczenia, albo dla nieupłynienia prawami postanowionego terminu, nie oddali jeszcze ogólnego rachunku, wtedy mogą korzystać z darowanego przebaczenia, i, po ważnym rozważeniu tej rzeczy, uznawszy, że takowe wytłumaczenie Rządzącego Senatu nie powinno przerywać samej rewizyi, a rozstrzyga tylko zapytanie: jak postępować, kiedy odkryte będzie po rozpatrzeniu obrachunku (rozumie się ostatecznego, prawem nakazanego) poszukiwanie na 2,000 rub., sam zaś obrachunek, przedstawiony dla nieukończenia, na przykład, jakiegokolwiek budowy po 22 sierpnia? dla uprzedzenia wszelkiej wątpliwości postanowiła: objawić Rządzącemu Senatowi N a y w y ż s z y rozkaz, ażeby on, dla dozapelnienia ukazu 2. czerwea 1827 roku, tłumaczącego sposób wypełnienia N a y m i ł o s c i w s z e g o Manifestu 22 sierpnia 1826 roku, przepisał powszechnie: że zdjecie różnych piędźnych poszukiwań podług V i VI artykułów jego, powinno być czynione nie inaczej, jak za ukończeniem samej sprawy, lub po ostatecznym rozpatrzeniu rachunku.

O szlacheckich świadectwach i dowodach, składanych od małoletniej szlachty i innych ludzi wolnego stanu, w czasie przyjmowania ich do służby wojskowej.

Rządzący Senat na Powszechnym pierwszym trzech Departamentów Zebraniu słuchali: *naprzód* przelożony przez Zarządzającego Ministerium sprawiedliwości, Pana Radcę Taynego, Senatora i Kawalera, Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukowa, dla należytego wypełnienia kopii N a y w y ż e y konfirmowanej opinii Rady Państwa, w następnym brzmieniu: „Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechnym Zebraniu, rozpatrzywszy za N a y w y ż s z y m rozkazem sprawę, przesłaną z Komitetu Ministrów: 1) z powodu protestacyi Mohilewskiego i Wileńskiego Gubernialnych Marszałków przeciw czynnościom Heroldyi, odrzucającej wydawane przez nich świadectwa szlacheckie; i 2) z powodu noty Inspektorskiego Departamentu Głównego Sztabu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, o napotykanym trudnościach w rozpatrywaniu i rozwiązywaniu dowodów, składanych od małoletniej szlachty i innych wolnego stanu ludzi, podczas przyjmowania ich do służby wojskowej; znalazłszy wniosek Rządzącego Senatu w tych przedmiotach zgodnym z prawami i pożytecznym, *przez opinię postanowiła*: 1) ponieważ prawidła przyznawania rodowego dostojństwa i miejsca dla roztrząsania dowodów, to, już są przeznaczone w Dyplomie Szlacheckim i później nastających postanowieniach w równej mocy, jak na Wielkorossyjskie, tak i na przyłączone do nich od Polski gubernije, i ponieważ te prawidła tak są dostateczne i tak jasne, że nie potrzebują żadnych dopełnień; wzięć przeto pretendującym Marszałkom przez Rządy Gubernialne, żeby zostające pod ich zawiadywaniem Deputacyjne Zgromadzenia pilnowały się istotnej wyrażonych prawideł myśli, i żeby sami ciż Marszałkowie zgoła potem nie wazyli się wchodzić z podobnymi nieprzyzwoitemi protestacyami, dla próżnego obciążania Wyższej Zwierzchności; lecz ponieważ dostrzeżone już są liczne nadużycia Deputacyj wywodowych

w przyłączonych od Polski guberniach; dla wzmocnienia przeto środków powściągnięcia od tego w późniejszym czasie, postanowić prawem, iż jeżeli i po tym ponowieniu dopuszczają się one dowolnych postępów, bez pobłażenia poddawać winnych pod tę samą odpowiedzialność, jaka na podobne zdarzenia przepisana w konstytucyach, temu krajowi nadanych. 2) Postanowienia Deputacyj, jak nastaje, tak i później nastaje mające, poddawać pod rewizyą Heroldyi z tem, żeby ona nie dotykała się rozwiązywania dowodów tych tylko osób, które przez samą służbę, otrzymały rangi, do których przywiązuje się dostojność szlacheckie: gdyż utwierdzenie tych rang ma już nadaną moc prawną. 3) Dla zapobieżenia trudnościom, jakie dotąd ciągle obciążały przy rozpatrywaniu świadectw, wydawanych przez Gubernialnych Marszałków dzieciom szlacheckim, żądającym wejść w służbę Państwa, postanowić zgodnie z opinią Heroldyi stałe prawidło: a) żeby małoletni szlachta, urodzenie których jest wciągnięte do rodostownej xięgi, zamiast wydawanych im od Gubernialnych Marszałków świadectw, składali poświadczone przez Gubernialnych Marszałków albo sprawujących ich obowiązki, kopije z protokółów Deputacyj, przez które kto ma przyznane dostojność szlacheckie; jeżeli zaś zdarzy się, że protokoły w Deputacyach formowały się jeszcze natenczas, kiedy dzisiejsi prośący nie byli na świecie, a zatem i wymienieni w nich nie byli, tedy w takim zdarzeniu Deputacye obowiązują się, dopełniwszy wprzód nastaje swoje postanowienia lub protokoły przez nowe przekonanie się, wciągnąć do nich te osoby, którym będą się wydawały kopije, przesyłając w tymże czasie do Heroldyi kopiją swojego postanowienia, z przyłączeniem do niej w kopijach samychże dowodów i genealogii; b) Prośący zrodzony przez Sztab i Ober-Oficera, który w tej randze służył w wojsku i wyszedł w odставку, lub przez urzędnika będącego w randze lub klasie, szlachectwo nadający, powinien złożyć uwalniające oycę jego świadectwo, w którym wypisana jest cała kolej jego służby, albo opis służbowy z podpisem tego naczelnika lub urzędowego miejsca, w którym oyciec jego spełniał ostatnią swoją służbę. c) W obu tych zdarzeniach składać jeszcze metryki o prawnym urodzeniu i chrzcie, które powinny być podpisane przez kapłana, który chrzczył; lecz w razie nieznajdowania się jego w tej parafii, może dać inny kapłan tejże parafii, opierając się na metrykach utrzymywanych przy kościele, a podpis kapłańskiej ręki i sprawiedliwość samej metryki powinny być przez Konsystorz poświadczone. d) Akta w językach cudzoziemskich, nie wyłączając i Polskiego, na dowod składane, przysyłać do Heroldyi, na osnowie ukazu 17 września 1803 roku z tłumaczeniami, poświadczanymi przez translatorów miejsca urzędowego.“ Na autentyku własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką napisano: „*Ma być podług tego.*“ St. Petersburg 6 lutego 1828 roku. I powtóre sprawki. Rozkazali: podług tej N a y w y ż e y konfirmowanej opinii Rady Państwa, postać wszystkim urzędowym miejscom i osobom, dla należytego, do kogo co będzie należało, wiadomości i wypełnienia ukazy; a do Najswiętszego Rządzącego Synodu do St. Petersburgskich i Moskiewskich Senatu Departamentów i do Powszechnego Mo-

skiewskich Departamentow Zebrania przesłać uwiadomienia. Marca 5 dnia 1828 roku. (z Powszechnego pierwszych trzech Departamentow Zebrania).

O przyymowaniu świadectw ustanowionego w Warszawie Banku, na dowod Polskiego pochodzenia towarow, które były u niego w zastawie.

Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra finansow, że w N a y w y ż e y potwierdzonym 12 dnia zeszłego stycznia żurnale Komitetu finansow, o przyymowaniu świadectw ustanawiającego się w Warszawie Banku, na dowod Polskiego pochodzenia towarow, byłych w jego zastawie, prócz świadectw Kommissy Wojewódzkich, postanowiono: 1) Wyroby i towary właściwych fabryk Polskich, dane Bankowi na zastaw, powinny być opatrzone świadectwami Kommissy Wojewódzkich o ich pochodzeniu, jakie teraz są ustanowione na wolny przewóz do Rossyi. 2) Jeżeli cała partya towarow, na którą wydane świadectwo, wysła się ze składu Bankowego bez rozdrobienia, wtedy Bank, zostawując u siebie kopią świadectwa, napisuje na oryginale czas złożenia i wydaje je dla przeprowadzenia partyi przy przewożeniu do Rossyi. 3) Ale, jeżeli złożona w Banku partya będzie odwożona częściami, lub do różnych miejsc, wtedy oryginalne świadectwo zostawuje się w Banku i na niem zapisuje się każde wysłanie, a transportowi wydaje się od Banku świadectwo na przewóz do Rossyi i przyłącza się do niego kopia świadectwa Kommissy Wojewódzkich, do którego ta część towaru należała. 4) Na towary Polskiego wyrobu, prowadzone do Rossyi, które były na składzie w Banku daje się ustanowione świadectwo Kommissy Wojewódzkich. 5) Jeżeli w biegu tej rzeczy okażą się na czas przyszły potrzebnymi jakie odmiany w terażniejszych prawidłach, te nie inaczej mogą być dopuszczone, jak po zgodzeniu się poprzedniczym Ministeryow Państwa i Królestwa. Donosząc o tém Rządzącemu Senatowi, tenże P. Minister finansow prosi o rozkazanie ogłoszenia tego postanowienia dla powszechney wiadomości. **R o z k a z a l i:** O wzmiankowanym, N a y w y ż e y potwierdzonym postanowieniu, powszechnego ogłoszenia i powinnego w potrzebnem zdarzeniu wypełnienia postać ukazy: do wszystkich Rządów gubernialnych i obwodowych, do PP. Ministrów, do Sprawującego obowiązek Kontrolera Państwa, do Wojennych Jenerał-Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów, zarządzających sprawami cywilnymi, Jenerał-Gubernatorów i Naczelników miast; a do Najświętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentów i Powszechnych ich Zebrań przesłać uwiadomienia. Lutego 10 dnia 1828 roku. (z 1 Departamentu).

O dozwoleniu dzierżawcom odkupow czynić prywatne ugody na odstąpienie innym osobom char-

czewney przedaży, z zostawieniem na nich nierozdzielney odpowiedzialności całego odkupu.

Wedle ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przedstawienia Ministra finansow, w którym wyraża, że S. Petersburska Izba Skarbowa z dnia 10 przeszłego stycznia doniosła mu, iż S. Petersburska miejska Rada na zapotrzebowanie Ober-policmeystra uprasza rozwiązanie: czy mogą odkupczyki pozwoloną sobie w domach trunkowych przedaż żywności odstępować innym osobom, a te ostatnie, czy powinny pożytkować z wyjątku, dla samych odkupczyków uczynionego? Izba skarbowa, nie znajdując na ten przedmiot postanowienia w odkupnych warunkach, przedstawia to na rozwiązanie tegoż Ministra finansow. Stosując się do ukazu Rządzącego Senatu z dnia 31 sierpnia 1827 roku, którym rozwiązano: dzierżawcom Moskiewskiego odkupu czynić podług upodobania prywatne ugody z piwowarami i miodowarami, względem przedaży piwa i miodu, nieodnosząc ich do potwierdzenia Zwierchności, ale zostawując na sobie nierozdzielną odpowiedzialność w tej przedaży z przedażą wódki, wódek i naliwek, tenże Minister finansow podaje: dozwolnić dzierżawcom odkupow w 29 wielkorossyjskich guberniach, na teyże osnowie, to jest: zostawując na sobie nierozdzielność odpowiedzialności całego odkupu, czynić prywatne ugody na odstąpienie innym osobom przedaży żywności w domach trunkowych; o jakimém rozwiązaniu uwiadomić, dla jednostajnego postępowania, wszystkie Izby skarbowe 29 guberniy wielkorossyjskich, o czém tenże Minister finansow przedstawia do dalszego rozważenia Rządzącemu Senatowi. **R o z k a z a l i:** dla rozwiązania zapytania S. Petersburskiej Izby Skarbowey: czy mogą odkupczyki zostawioną im w domach trunkowych przedaż żywności odstępować innym osobom, a te ostatnie czy powinny pożytkować z wyjątku, dla samych odkupczyków uczynionego? dać wiedzieć tej Izbie Skarbowey, że dzierżawcy odkupu, zostawując na sobie nierozdzielną odpowiedzialność całego odkupu, mają prawo czynić cząstkowe ugody na odstąpienie innym osobom przedaży żywności w domach trunkowych, która nie inną być powinna, jak w postaci zimney zakąski, dozwoleney w kramkach charczewnych, przygotowywaney w innych miejscach dozwoleonych i przedawaney przez roznoszenie; inney zaś przedaży zapasow żywności, szczególnie z przyporządaniem ich w domach trunkowych, ażeby zgoła dopuszczano nie było, czego też ma ściśle przestrzegać Policya. I o tém postać ukaz; równie przez ukazy dać wiedzieć Ministrowi finansow i S. Petersburskiemu Wojennemu Jenerał-Gubernatorowi i innym guberniy Izdom Skarbowym, Gubernatorom Cywilnym i Gubernatorom Wojennym. Marca 14 dnia 1828 roku. (z 1go Departamentu).

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Rsdakcyi.